

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом керівника
Миколаївської обласної прокуратури
від 10.11.2021 № 157

ПОЛОЖЕННЯ
про Спеціалізовану екологічну прокуратуру
(на правах відділу) Миколаївської обласної прокуратури

(із змінами, внесеними згідно із наказами керівника обласної прокуратури від 10.10.2022 № 73, від 25.07.2023 № 72, наказом виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40 та наказом керівника обласної прокуратури від 09.09.2025 № 99)

1. Загальні положення

1.1. Спеціалізована екологічна прокуратура є самостійним структурним підрозділом Миколаївської обласної прокуратури (на правах відділу), підпорядкованим першому заступнику керівника обласної прокуратури або заступнику керівника обласної прокуратури відповідно до розподілу обов'язків між керівництвом обласної прокуратури.

(Пункт викладено у такій редакції відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 10.10.2022 № 73)

1.2. У своїй діяльності Спеціалізована екологічна прокуратура Миколаївської обласної прокуратури керується Конституцією України, Кримінальним кодексом України (далі – КК України), Кримінальним процесуальним кодексом України (далі – КПК України), Законом України «Про прокуратуру», іншими актами законодавства, наказами Генерального прокурора, керівника обласної прокуратури, Регламентом Миколаївської обласної прокуратури, а також цим Положенням.

1.3. Свою роботу Спеціалізована екологічна прокуратура організовує у взаємодії з іншими структурними підрозділами Миколаївської обласної прокуратури, окружними прокуратурами, правоохоронними органами, органами місцевого самоврядування, а також судовими та іншими державними органами та установами.

2. Структура Спеціалізованої екологічної прокуратури

2.1. Спеціалізовану екологічну прокуратуру очолює начальник відділу. До штату Спеціалізованої екологічної прокуратури входять прокурори.

У разі відсутності начальника його обов'язки виконує один із прокурорів відповідно до наказу керівника обласної прокуратури.

(абзац перший підпункту 2.1 пункту 2 викладено у такій редакції відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 09.09.2025 № 99).

2.2. Робота прокурорів здійснюється на підставі організаційно-розпорядчих актів Генерального прокурора та керівництва обласної прокуратури, рішень нарад, планів роботи обласної прокуратури.

2.3. Робота працівників Спеціалізованої екологічної прокуратури організовується за територіальним або функціональним (предметним) принципом та здійснюється відповідно до розподілу обов'язків, персональної відповідальності за якісне і своєчасне виконання покладених на них повноважень. Розподіл функціональних обов'язків здійснюється начальником Спеціалізованої екологічної прокуратури та затверджується першим заступником керівника обласної прокуратури або заступником керівника обласної прокуратури відповідно до розподілу обов'язків між керівництвом обласної прокуратури.

(Пункт викладено у такій редакції відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 10.10.2022 № 73)

(Підпункт 2.4. виключено відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 09.09.2025 № 99)

3. Основні завдання Спеціалізованої екологічної прокуратури:

3.1. Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження та підтримання публічного обвинувачення у кримінальних провадженнях про кримінальні правопорушення у сфері охорони навколишнього природного середовища, у тому числі вчинені організованими групами чи злочинними організаціями, а також передбачені статтями 255-1, 255-2, 255-3 КК України (крім проваджень, організація і процесуальне керівництво у яких здійснюються Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою, а також іншими структурними підрозділами згідно зі спеціалізацією, визначеною наказами Генерального прокурора), зокрема:

(абзац перший підпункту 3.1 пункту 3 викладено у такій редакції відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 25.07.2023 № 72 та наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

– передбачені розділом VIII КК України, а також статтею 441 цього Кодексу;

– вчинені особами, які надають публічні послуги, службовими особами юридичних осіб приватного права, працівниками правоохоронних органів, а також органів, які здійснюють державний контроль, нагляд та управління у галузі охорони навколишнього природного середовища, пов'язані із виконанням вимог законодавства про екологічну та радіаційну безпеку; про оцінку впливу на довкілля; про охорону земель; про охорону і раціональне використання вод та відтворення водних ресурсів; про охорону атмосферного повітря; про охорону, захист, використання та відтворення лісів; про використання, охорону і відтворення рослинного світу; про охорону, раціональне використання та відтворення тваринного світу; про природно-заповідний фонд; про охорону,

використання і відтворення риби та інших водних живих ресурсів; про охорону та раціональне використання надр; про поводження з відходами; щодо ліцензування (у тому числі видачі дозволів, лімітів та квот) на спеціальне використання природних ресурсів, дотримання їх умов; про біологічну та генетичну безпеку щодо біологічних об'єктів природного середовища при створенні, дослідженні та практичному використанні генетично модифікованих організмів у відкритій системі, що посягають на охоронювані законом інтереси у сфері охорони навколишнього природного середовища;

- щодо протиправного заволодіння, відчуження, приватизації чи розпорядження майном, коштами, що призначені для використання і охорони природних ресурсів, захисту та відновлення навколишнього природного середовища;

- пов'язані із ввезенням на територію України чи транзитом через її територію відходів без належного дозволу, незаконним обігом радіоактивних матеріалів, їх незаконним поводженням, а також з порушенням вимог радіаційної безпеки;

- за фактами ухилення від сплати екологічного податку; рентної плати за спеціальне використання води, лісових ресурсів, користування надрами, а також легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, внаслідок вчинення кримінального правопорушення, процесуальне керівництво досудовим розслідуванням якого належить до повноважень Спеціалізованої екологічної прокуратури обласної прокуратури;

(абзац 6 підпункт 3.1 пункту 3 викладено у такій редакції відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 25.07.2023 № 72)

- інші кримінальні правопорушення, що посягають на охоронювані законом інтереси у сфері охорони навколишнього природного середовища та земельних відносин, а саме: земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення; земель лісгосподарського призначення; земель водного фонду; земель рекреаційного призначення;

- пов'язані зі збройною агресією, якими заподіяно шкоду довкіллю;

(доповнити підпункт 3.1 пункту 3 абзацом 8 у такій редакції відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 25.07.2023 № 72)

- пов'язані із жорстоким поводженням з дикими тваринами, що належать до хребетних, а також інші кримінальні правопорушення стосовно диких тварин та інших рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного світу, які підлягають особливому захисту держави;

(підпункт 3.1 пункту 3 доповнено абзацом 9 у такій редакції відповідно до наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

- пов'язані із виготовленням, зберіганням, використанням, транспортуванням чи застосуванням радіоактивних, хімічних, біологічних матеріалів, речовин, предметів з метою значного забруднення довкілля або що спричинило значне забруднення довкілля (крім злочинів, пов'язаних із нападами на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для

оточення, терористичними актами, контрабандою, незаконним виготовленням ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію, а також злочинами проти основ національної безпеки України);

(підпункт 3.1 пункту 3 доповнено абзацом 10 у такій редакції відповідно до наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

3.2. Виконання вимог закону під час приймання, реєстрації, розгляду та вирішення заяв і повідомлень про вчинення кримінального правопорушення, своєчасне внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР).

3.3. Організація та забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування кримінальних правопорушень, оскарження судових рішень на стадії досудового розслідування і судового розгляду кримінальних проваджень, виконання вимог закону про невідворотність покарання за вчинене кримінальне правопорушення.

3.4. Запобігання незаконному притягненню особи до кримінальної відповідальності та необґрунтованому застосуванню щодо неї заходів процесуального примусу.

3.5. Застосування належної правової процедури до кожного учасника кримінального провадження, забезпечення особам, затриманим за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, права на захист, у тому числі в порядку, визначеному Законом України «Про безоплатну правову допомогу».

3.6. Здійснення нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, у частині попередження, виявлення і припинення кримінальних правопорушень, зазначених у пункті 3.1 цього Положення, розшуку осіб, які їх вчинили та переховуються від органів досудового розслідування, суду.

3.7. Забезпечення відшкодування збитків, завданих кримінальними правопорушеннями, передбаченими пунктом 3.1 цього Положення, адміністративними правопорушеннями, пов'язаними з корупцією, у сфері охорони навколишнього природного середовища.

3.8. Здійснення представництва інтересів держави в суді у разі їх порушення або загрози порушення у сфері охорони навколишнього природного середовища, у тому числі щодо земельних правовідносин (крім питань, вирішення яких належить до повноважень інших самостійних структурних підрозділів згідно зі специфікою, визначеною наказами Генерального прокурора).

(Підпункт 3.8 пункту 3 викладено у такій редакції відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 25.07.2023 № 72)

3.9. Здійснення діяльності як спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції поза межами кримінального провадження (крім питань, віднесених до повноважень спеціалізованих прокуратур у військовій та

оборонній сфері), а також участь у розгляді судами справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, у сфері охорони навколишнього природного середовища за протоколами спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції відповідно до компетенції, визначеної наказом Генерального прокурора.

3.10. Організаційне забезпечення та методичне керівництво діяльністю окружних прокуратур у межах повноважень.

3.11. Впровадження інноваційних методів, позитивного досвіду, документів методичного характеру щодо здійснення прокурором повноважень у кримінальному провадженні та під час представництва інтересів держави у суді у сфері охорони навколишнього природного середовища з урахуванням кращих міжнародних практик.

3.12. Вжиття заходів щодо забезпечення координації діяльності правоохоронних органів з протидії злочинності у сфері охорони навколишнього природного середовища.

3.13. Участь в організації виконання запитів компетентних органів іноземних держав про надання міжнародної правової допомоги чи перейняття кримінального провадження, здійснення перевірки матеріалів виконання запитів компетентних органів іноземних держав у порядку частини третьої статті 558 КПК України.

За дорученням керівництва Офісу Генерального прокурора та обласної прокуратури у взаємодії з прокурором з міжнародно-правового співробітництва обласної прокуратури, здійснює співробітництво з компетентними органами іноземних держав, міжнародними судовими органами, міжнародними організаціями, а також міжнародними та іноземними неурядовими організаціями у сфері охорони навколишнього природного середовища, протидії екологічним правопорушенням.

(Пункт 3 доповнено підпунктом 3.13. відповідно до наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

3.14. Спеціалізована екологічна прокуратура у межах повноважень також забезпечує:

- участь у плануванні роботи обласної прокуратури, своєчасне, повне і якісне виконання запланованих заходів;
- підготовку матеріалів на розгляд координаційних, спільних та оперативних нарад, організацію та контроль за виконанням прийнятих рішень, а також виконання завдань і доручень керівництва обласної прокуратури;
- проведення перевірок в окружних прокуратурах, надання практичної допомоги їхнім керівникам, контроль за усуненням виявлених недоліків;

- підготовку проєктів організаційно-розпорядчих документів обласної прокуратури, листів із зауваженнями, орієнтовного та інформаційного характеру;

- розгляд і вирішення звернень і запитів, у тому числі народних депутатів України, а також скарг учасників кримінального провадження на рішення, дії чи бездіяльність слідчих і прокурорів, заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення, за дорученням керівництва Миколаївської обласної прокуратури здійснення особистого прийому громадян;

(Абзац викладено в такій редакції відповідно до наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

- виконання вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»;

- здійснення аналітичної роботи, участь у заходах щодо підвищення кваліфікації, стажування працівників окружних прокуратур, вивчення та впровадження у практичну діяльність методичних рекомендацій та інших документів методичного спрямування, розроблених Офісом Генерального прокурора та Тренінговим центром прокурорів України, ініціювання і проведення навчальних заходів;

- опрацювання проєктів законів та інших нормативно-правових актів, внесення пропозицій щодо вдосконалення законодавства;

- ведення первинного обліку роботи та формування звітності, своєчасне, повне та достовірне внесення відомостей про результати роботи до ЄРДР, інформаційно-аналітичної системи «Облік та статистика органів прокуратури» (далі – ІАС «ОСОП»);

- підготовку інформацій до органів державної влади з питань діяльності Спеціалізованої екологічної прокуратури, матеріалів для висвітлення у медіа та розміщення на офіційних вебсайті обласної прокуратури;

(абзац змінено відповідно до наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

- ведення діловодства, додержання режиму секретності, збереження матеріальних носіїв інформації з обмеженим доступом.

4. Основні напрями діяльності Спеціалізованої екологічної прокуратури

4.1. Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, участь у судовому провадженні та підтримання публічного обвинувачення, у тому числі участь у перегляді судових рішень у судах апеляційної інстанцій, у кримінальних провадженнях про кримінальні правопорушення, зазначені в пункті 3.1 цього Положення, досудове розслідування у яких проводиться слідчими СУ ГУ Національної поліції в Миколаївській області, УСБ України в Миколаївській області, ТУ ДБР,

розташованим у м. Миколаєві та ТУ БЕБ України, розташованого у м. Миколаєві, а в найбільш актуальних та резонансних кримінальних провадженнях – відповідними територіальними підрозділами.

- приймання, реєстрація, розгляд заяв і повідомлень про вчинення відповідних кримінальних правопорушень, своєчасне внесення щодо них відомостей до ЄРДР;

- участь в підготовці матеріалів до координаційних, спільних, оперативних та інших нарад у керівництва Офісу Генерального прокурора та обласної прокуратури, контроль за своєчасністю та повнотою виконання ухвалених ними рішень;

- нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, підрозділами обласних апаратів ГУ Національної поліції в Миколаївській області, УСБ України в Миколаївській області, ТУ ДБР, розташованим у м. Миколаєві та ТУ БЕБ України, розташованого у м. Миколаєві, у частині попередження, виявлення і припинення кримінальних правопорушень, зазначених у пункті 3.1 цього Положення, розшуку осіб, які їх вчинили та переховуються від органів досудового розслідування, суду;

- нагляд за додержанням законів при проведенні слідчих, негласних слідчих (розшукових) дій у відповідних кримінальних провадженнях;

- участь у розгляді судами клопотань слідчих та прокурорів у ході досудового розслідування, а також з інших питань під час досудового розслідування або оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчих та прокурорів;

- розгляд і вирішення скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчих у випадках, передбачених КПК України;

- вжиття заходів щодо забезпечення відшкодування завданих кримінальними правопорушеннями збитків, розшуку майна, яке стало предметом суспільно небезпечного посягання, а також конфіскації та спеціальної конфіскації у порядку і випадках, установлених законом;

- вивчення стану досудового розслідування у кримінальних провадженнях, підготовку висновків та проєктів рішень щодо доручення подальшого розслідування іншому органу (заміни прокурора, що здійснює процесуальне керівництво досудовим розслідуванням), рішень про скасування незаконних та необґрунтованих постанов слідчих і прокурорів.

4.2. Забезпечення організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням (дівання) прокурорами окружних прокуратур, з питань нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням та участі у судовому провадженні у кримінальних провадженнях про кримінальні правопорушення, зазначені в пункті 3.1 цього Положення;

- вивчення та узагальнення у межах компетенції стану організації

процесуального керівництва у кримінальних провадженнях, а також нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, підготовку пропозицій щодо удосконалення прокурорської роботи, заходів для усунення недоліків;

- підготовка проєктів апеляційних, касаційних скарг, заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами, змін і доповнень до них;

- вивчення якості та обґрунтованості апеляційних, касаційних скарг, поданих окружними прокуратурами, підготовка листів з окремих питань застосування законодавства;

- опрацювання інформацій окружних прокуратур про результати розгляду кримінальних проваджень за визначеною категорією, вирішення питання про наявність підстав для їх оскарження;

- підготовка в межах компетенції інформаційних та аналітичних документів, а також проєктів процесуальних документів, які подаються на підпис керівництву обласної прокуратури;

- проведення перевірок в окружних прокуратурах, надання практичної допомоги їхнім керівникам, контроль за усуненням виявлених недоліків;

- участь в опрацюванні постанов координаційних нарад, проведених в окружних прокуратурах, та вивченні практики здійснення ними координаційної діяльності;

- контроль за своєчасністю, повнотою та достовірністю внесення відомостей до ЄРДР окружними прокуратурами, правоохоронними органами;

- стажування працівників окружних прокуратур, ініціювання та проведення навчальних заходів.

4.3. Безпосереднє здійснення та організаційне забезпечення діяльності органів прокуратури щодо реалізації повноважень з представництва інтересів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища, у тому числі щодо земельних правовідносин, зокрема охорони і використання об'єктів та земель природно-заповідного фонду, інших об'єктів правової охорони навколишнього природного середовища, поводження з відходами, використання природних ресурсів та охорони навколишнього природного середовища, оцінки впливу на довкілля, виконання державних (національних), місцевих та інших екологічних програм, використання коштів фондів охорони навколишнього природного середовища та інших державних, у тому числі бюджетних, коштів у цій сфері, а також в інших випадках у разі порушення або загрози порушення охоронюваних законом інтересів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища (крім питань, вирішення яких належить до повноважень інших самостійних структурних підрозділів згідно зі спеціалізацією, визначеною наказами Генерального прокурора);

(абзац 1 підпункту 4.3 пункту 4 викладено у такій редакції відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 25.07.2023 № 72)

- вивчення питань щодо наявності підстав для застосування повноважень, передбачених статтею 23 Закону України «Про прокуратуру», у сфері охорони навколишнього природного середовища, підготовку позовів у порядку цивільного, адміністративного та господарського судочинства, опрацювання матеріалів, що надходять з інших структурних підрозділів;
- підготовка відзивів на позовні заяви, відповідей на відзиви, пояснень, заяв, клопотань, апеляційних і касаційних скарг на судові рішення, заяв про їх перегляд за нововиявленими або виключними обставинами, контроль за ходом і результатами їх судового розгляду у справах за позовами обласної прокуратури і в тих, у які ініційовано вступ;
- організація участі та участь у розгляді цивільних, адміністративних та господарських справ у сфері охорони навколишнього природного;
- ініціювання перегляду судових рішень у справах у сфері охорони навколишнього природного середовища за позовами (заявами) керівника обласної прокуратури, його першого заступника або заступника, а також тих, у які ініційовано вступ та забезпечено участь;
- вивчення судових рішень, розміщених в Єдиному державному реєстрі судових рішень, які зачіпають інтереси держави у сфері охорони навколишнього природного середовища та постановлені без участі прокурора, визначення наявності підстав для вступу у справу та їх оскарження в апеляційному або касаційному порядку;
- вивчення стану представницької діяльності щодо захисту інтересів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища, вжиття заходів для усунення недоліків при підготовці окружними прокуратурами заяв, скарг та інших процесуальних документів у цивільному, адміністративному та господарському судочинстві, у тому числі передбачених статтею 24 Закону України «Про прокуратуру»;
- реалізацію повноважень, передбачених статтею 24 Закону України «Про прокуратуру», як прокуратури вищого рівня;
- вивчення матеріалів, зокрема окружних прокуратур, щодо необхідності здійснення представництва в суді інтересів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища в особі Кабінету Міністрів України та Національного банку України, підготовку та направлення проектів відповідних документів до Офісу Генерального прокурора;
- вжиття заходів, спрямованих на своєчасне, повне і реальне виконання судових рішень, постановлених у справах за позовами, заявами прокурорів у сфері охорони навколишнього природного середовища, забезпечення належного захисту інтересів держави при їх виконанні;
- отримання виконавчих документів за позовами, заявами, скаргами та клопотаннями обласної прокуратури з метою забезпечення виконання судових рішень, постановлених за участю прокурора на користь держави у сфері охорони

навколишнього природного середовища;

- організаційне забезпечення діяльності органів прокуратури щодо реалізації повноважень при виконанні судових рішень у справах, у яких прокурором здійснювалося представництво інтересів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища;

- безпосередню реалізацію у межах компетенції повноважень при виконанні судових рішень у справах, у яких представництво інтересів держави в суді здійснювалося обласною прокуратурою або окружними прокуратурами, у разі перебування таких рішень на виконанні у відділі примусового виконання рішень Управління забезпечення примусового виконання рішень у Миколаївській області Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса);

- у межах компетенції ініціювання у встановленому порядку внесення відомостей до ЄРДР про вчинення кримінальних правопорушень;

- моніторинг медіа з метою виявлення порушень вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища та ініціювання вжиття заходів представницького характеру або внесення відомостей до ЄРДР;

(абзац змінено відповідно до наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

- забезпечення участі у розгляді справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, відповідно до компетенції, визначеної наказом Генерального прокурора;

- у межах компетенції підготовка подань, передбачених частиною третьою статті 65-1 Закону України «Про запобігання корупції»;

- підготовка матеріалів для вжиття заходів представницького характеру поза межами кримінального судочинства з метою відшкодування збитків (шкоди), завданих державі внаслідок вчинення корупційного правопорушення та правопорушення, пов'язаного з корупцією, визнання незаконними нормативно-правових актів, рішень і недійсними правочинів у сфері охорони навколишнього природного середовища;

- у межах компетенції організаційне забезпечення діяльності окружних прокуратур як спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції (поза межами кримінального провадження);

- вивчення проєктів протоколів про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, у сфері охорони навколишнього природного середовища, складених уповноваженими особами Національної поліції України, відповідно до компетенції, визначеної наказом Генерального прокурора;

- взаємодія в межах компетенції зі спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції та іншими органами з питань, що належать до компетенції Спеціалізованої екологічної прокуратури.

- ініціювання, за наявності підстав, питання щодо дисциплінарної відповідальності суддів у порядку, визначеному законодавством;

- безпосереднє здійснення та організаційне забезпечення діяльності щодо реалізації повноважень із представництва інтересів держави в суді за матеріалами кримінальних проваджень, процесуальне керівництво у яких здійснюють прокурори Спеціалізованої екологічної прокуратури обласної прокуратури.

(Підпункт 4.3 пункту 4 доповнити абзацом 23 у такій редакції відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 25.07.2023 № 72)

5. Повноваження працівників Спеціалізованої екологічної прокуратури

5.1. Начальник Спеціалізованої екологічної прокуратури:

- здійснює керівництво діяльністю Спеціалізованої екологічної прокуратури, організовує, спрямовує і контролює роботу підпорядкованих працівників з урахуванням планів роботи, рішень нарад, інших організаційно-розпорядчих документів Офісу Генерального прокурора та Миколаївської обласної прокуратури, доручень керівництва;

- забезпечує взаємодію з іншими структурними підрозділами обласної прокуратури, окружними прокуратурами, співпрацю з відповідними підрозділами правоохоронних та інших державних органів;

- здійснює розподіл обов'язків між працівниками Спеціалізованої екологічної прокуратури та подає його для затвердження першому заступнику чи заступнику керівника обласної прокуратури згідно з розподілом обов'язків між керівництвом обласної прокуратури;

- розглядає документи, що надійшли до Спеціалізованої екологічної прокуратури, у тому числі ті, що містять державну таємницю, у межах компетенції підписує, затверджує і візує службову документацію;

- вносить пропозиції до плану роботи обласної прокуратури, організовує підготовку матеріалів для розгляду на нарадах у керівництва обласної прокуратури, забезпечує контроль за своєчасним і якісним виконанням планових заходів та рішень нарад;

- організовує та контролює виконання працівниками Спеціалізованої екологічної прокуратури наказів, завдань і доручень керівництва Офісу Генерального прокурора, обласної прокуратури;

- забезпечує підготовку проектів організаційно-розпорядчих документів обласної прокуратури з питань, що належать до компетенції Спеціалізованої екологічної прокуратури, доповідних записок та інших документів, листів із зауваженнями, інформаційного та орієнтовного характеру, завдань і доручень керівникам окружних прокуратур;

- організовує та проводить оперативні наради з питань діяльності Спеціалізованої екологічної прокуратури, визначає заходи для усунення виявлених недоліків;

- заслуховує звіти і пояснення працівників Спеціалізованої екологічної прокуратури щодо стану досудового розслідування у конкретних кримінальних провадженнях, вживає заходів для усунення виявлених недоліків;

- організовує проведення аналітичної та методичної роботи, заходів щодо підвищення кваліфікації працівників Спеціалізованої екологічної прокуратури, стажування працівників окружних прокуратур, впроваджує у практичну діяльність методичну документацію з питань, що відносяться до її компетенції;

- організовує та контролює в межах компетенції здійснення прокурорами процесуального керівництва на стадії досудового розслідування та участі у судовому провадженні, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за додержанням законів при проведенні слідчих, негласних слідчих (розшукових дій) у кримінальних провадженнях про кримінальні правопорушення, зазначені у пункті 3.1 цього Положення;

(до абзацу внесено зміни відповідно до наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

- організовує та забезпечує здійснення щоденного моніторингу ЄРДР, постійно – Єдиного державного реєстру судових рішень;

- вносить пропозиції щодо призначення прокурорів (груп прокурорів) у конкретних кримінальних провадженнях, організовує підготовку проєктів постанов про визначення (заміну) прокурорів у кримінальному провадженні, постанов про доручення здійснення досудового розслідування іншому органу досудового розслідування;

- контролює дотримання строків перебування кримінальних проваджень на вивченні у підпорядкованих прокурорів;

- вивчає, погоджує проєкти постанов про скасування незаконних процесуальних рішень, висновків за результатами вивчення кримінальних проваджень, що надійшли у зв'язку з клопотаннями про продовження процесуальних строків, і доповідає про них керівництву обласної прокуратури;

- виконує повноваження, передбачені частиною другою статті 36 КПК України, а також сприяє керівництву обласної прокуратури у реалізації повноважень, передбачених частинами третьою–шостою цієї статті;

- за дорученням керівництва обласної прокуратури вивчає та доповідає матеріали кримінальних проваджень;

- вивчає проєкти угод про визнання винуватості, укладені прокурорами Спеціалізованої екологічної прокуратури, перед наданням їх керівництву обласної прокуратури;

- організовує контроль за ефективністю організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням окружними прокуратурами, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляду за додержанням законів при проведенні слідчих та негласних слідчих (розшукових) дій, участі у судовому провадженні та підтриманні публічного обвинувачення, оскарження судових рішень, реалізації інших повноважень прокурора в судах у кримінальних провадженнях про кримінальні правопорушення, зазначені у пункті 3.1 цього Положення;

(до абзацу внесено зміни відповідно до наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

- готує вказівки та доручення з питань організації процесуального керівництва досудовим розслідуванням і підтримання обвинувачення у кримінальних провадженнях;

- забезпечує участь у розгляді судами клопотань слідчих і прокурорів, у судовому розгляді кримінальних проваджень та вирішенні інших питань кримінального судочинства, оскарженні рішень, дій чи бездіяльності слідчих і прокурорів у кримінальному провадженні;

- організовує нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, у частині попередження, виявлення і припинення кримінальних правопорушень, зазначених у пункті 3.1 цього Положення, розшуку осіб, які їх вчинили та переховуються від органів досудового розслідування, суду, а також контроль за ефективністю нагляду з цих питань окружними прокуратурами;

- організовує вивчення наявності підстав для представництва в судах інтересів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища, підготовку позовів (заяв), відзивів на позовні заяви, відповідей на відзиви, пояснень, заяв, клопотань, апеляційних і касаційних скарг на судові рішення, заяв про їх перегляд за нововиявленими або виключними обставинами в порядку цивільного, адміністративного та господарського судочинства, забезпечує контроль за ходом і результатами їх судового розгляду;

- організовує участь прокурорів у розгляді судами цивільних, адміністративних та господарських справ у сфері охорони навколишнього природного середовища за позовами керівника обласної прокуратури, його першого заступника або заступника, а також справ, у які ініційовано вступ;

- організовує ініціювання перегляду судових рішень у цивільних, адміністративних та господарських справах, підготовку заяв і клопотань до суду касаційної інстанції;

- організовує вивчення судових рішень, розміщених в Єдиному державному реєстрі судових рішень, які зачіпають інтереси держави у сфері охорони навколишнього природного середовища та постановлені без участі прокурора, визначення наявності підстав для вступу та їх оскарження в апеляційному або касаційному порядку;

- організовує вивчення стану представницької діяльності щодо захисту інтересів держави у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- організовує вжиття заходів, спрямованих на своєчасне, повне і реальне виконання судових рішень, постановлених у справах за позовами, заявами прокурорів, забезпечення належного захисту інтересів держави при їх виконанні;
- організовує та забезпечує участь прокурорів у виконавчих провадженнях із виконання судових рішень у справах, у яких здійснювалося представництво в суді Спеціалізованою екологічною прокуратурою або окружними прокуратурами, у разі перебування таких рішень на виконанні у відділі примусового виконання рішень Управління забезпечення примусового виконання рішень у Миколаївській області Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса);
- ініціює в установленому порядку внесення відомостей до ЄРДР про вчинення кримінальних правопорушень, опрацювання даних ЄРДР з метою встановлення підстав для здійснення представництва у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- організовує, за наявності підстав, ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність суддів у порядку, передбаченому законодавством;
- організовує та вживає заходів, передбачених Законом України «Про запобігання корупції» за фактами порушень антикорупційного законодавства у сфері охорони довкілля, організовує участь прокурорів у розгляді судом справ про адміністративні правопорушення цієї категорії відповідно до компетенції, визначеної наказом Генерального прокурора;
- організовує вивчення проєктів протоколів про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, у сфері охорони навколишнього природного середовища, складених уповноваженими особами підрозділу Національної поліції України;
- організовує підготовку подань з метою виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією, чи невиконанню вимог Закону України «Про запобігання корупції» в інший спосіб;
- організовує виїзди працівників Спеціалізованої екологічної прокуратури до окружних прокуратур для проведення перевірок, надання практичної допомоги їхнім керівникам, безпосередньо бере у них участь, забезпечує реалізацію виїздів та контроль за усуненням виявлених недоліків;
- за дорученням керівництва Миколаївської обласної прокуратури здійснює особистий прийом, організовує розгляд звернень та запитів, звернень та запитів народних депутатів України, депутатів місцевих рад, інших осіб, скарг учасників кримінального провадження на рішення, дії чи бездіяльність слідчих і

прокурорів, заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення;

(абзац викладено в такій редакції відповідно до наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

- розглядає скарги на дії та рішення підлеглих працівників, забезпечує своєчасне та якісне їх вирішення;
- організовує роботу з оприлюднення публічної інформації, розгляд інформаційних запитів з питань, що належать до компетенції Спеціалізованої екологічної прокуратури;
- організовує ведення первинного обліку роботи, своєчасне, повне і достовірне внесення відомостей до ЄРДР, ІАС «ОСОП», формує та підписує звітність про роботу Спеціалізованої екологічної прокуратури;
- за дорученням керівництва обласної прокуратури представляє обласну прокуратуру в правоохоронних органах, органах державної влади та органах місцевого самоврядування, громадських, наукових, міжнародних та інших організаціях з питань діяльності Спеціалізованої екологічної прокуратури;
- відповідає за стан роботи з питань обробки та захисту персональних даних;

(абзац 41 викладено у такій редакції відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 09.09.2025 № 99)

- організовує підготовку матеріалів для висвітлення у медіа, розміщення на офіційному вебсайті обласної прокуратури;

(абзац змінено відповідно до наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

- вносить в установленому порядку пропозиції щодо призначення, переміщення, звільнення з посад працівників, заохочення чи притягнення (крім прокурорів) до дисциплінарної відповідальності, а також щодо зміни в оплаті праці, надання відпусток;
- здійснює контроль за дотриманням підпорядкованими працівниками службової (трудової) та виконавської дисципліни, вживає заходів щодо створення належних умов праці;
- забезпечує додержання режиму секретності у Спеціалізованій екологічній прокуратурі;
- організовує та контролює стан ведення діловодства у Спеціалізованій екологічній прокуратурі;
- виконує інші службові доручення керівництва обласної прокуратури.

5.3. Прокурори Спеціалізованої екологічної прокуратури:

- безпосередньо виконують завдання і доручення начальника Спеціалізованої екологічної прокуратури та керівництва обласної прокуратури, беруть участь у виконанні покладених на прокуратуру завдань;

- беруть участь у підготовці матеріалів для розгляду на нарадах у керівництва Офісу Генерального прокурора, керівника обласної прокуратури, начальника Спеціалізованої екологічної прокуратури, готують узагальнені пропозиції до проєктів рішень, а також проєкти рапортів щодо зняття рішень з контролю або його продовження;
- надають пропозиції до плану роботи обласної прокуратури;
- готують проєкти листів інформаційного та орієнтовного характеру, листів із зауваженнями, доручень, завдань, наказів та інших організаційно-розпорядчих документів;
- відповідно до компетенції розглядають документи, у тому числі ті, які містять державну таємницю;
- беруть участь у проведенні перевірок в окружних прокуратурах, наданні практичної допомоги їхнім керівникам, забезпечують контроль за усуненням установлених недоліків;
- беруть участь у проведенні аналітичної роботи, навчально-методичних заходів та стажуванні прокурорів окружних прокуратур. Постійно працюють над підвищенням свого професійного рівня;
- вивчають проєкти законів та інших нормативно-правових актів, готують пропозиції, беруть участь у роботі з удосконалення законодавства;
- за дорученням керівництва здійснюють особистий прийом, розглядають звернення та запити, звернення та запити народних депутатів України, інших осіб, скарги учасників кримінального провадження на рішення, дії чи бездіяльність слідчих і прокурорів, заяви і повідомлення про кримінальні правопорушення, готують проєкти відповідей та інформацій, розглядають у межах компетенції запити на інформацію;
- вносять відомості до ЄРДР, ІАС «ОСОП», ІС «СЕД» про виконану роботу та забезпечують своєчасне, повне і достовірне відображення цих даних в електронних формах обліку;
- систематично працюють над підвищенням свого професійного рівня;
- ведуть облік роботи, накопичують і систематизують інформаційні матеріали за закріпленими напрямками діяльності та окружними прокуратурами;
- виконують інші завдання та службові доручення керівництва обласної прокуратури та Спеціалізованої екологічної прокуратури.

5.4. Прокурори Спеціалізованої екологічної прокуратури, крім зазначених, у межах компетенції також виконують інші повноваження, зокрема:

5.4.1. Здійснюють процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішують відповідно до закону інші питання під час кримінального провадження, забезпечують нагляд за додержанням законів при проведенні слідчих, негласних слідчих (розшукових) дій, участь у судовому провадженні та

підтримують публічне обвинувачення у кримінальних провадженнях про кримінальні правопорушення, зазначені у підпункті 3.1 цього Положення;

(абзац викладено в такій редакції відповідно до наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

- здійснюють повноваження прокурора у кримінальному провадженні відповідно до статті 36 КПК України;
- вивчають матеріали кримінальних проваджень, дають у них вказівки, готують висновки, доручення;
- у встановленому порядку проводять слідчі, негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальних провадженнях, беруть участь у їх здійсненні з власної ініціативи або доручають виконання, надають іншу практичну та методичну допомогу слідчим у розслідуванні кримінальних правопорушень;
- перевіряють законність закриття кримінальних проваджень, зупинення досудового розслідування та інших процесуальних рішень, додержання конституційних прав громадян під час досудового розслідування, обґрунтованість клопотань про продовження строку досудового розслідування, вживають заходів щодо усунення порушень закону;
- скасовують незаконні та необґрунтовані постанови слідчих;
- готують проекти постанов про доручення здійснення кримінального провадження іншому органу досудового розслідування відповідно до вимог статті 36 КПК України;
- беруть участь у розгляді слідчими суддями клопотань слідчих у кримінальних провадженнях на стадії досудового розслідування, скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчих і прокурорів, готують апеляційні скарги на ухвали слідчих суддів, беруть участь у їх розгляді в судах;
- за наявності підстав готують рапорти про внесення відомостей до ЄРДР, розпочинають досудове розслідування;
- здійснюють у межах компетенції нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність;
- пред'являють цивільні позови у кримінальних провадженнях у встановлених законом випадках;
- забезпечують інформування підозрюваного та потерпілого про їх право на примирення, підозрюваного – на угоду про визнання винуватості, роз'яснюють механізм реалізації цих прав;
- за наявності підстав здійснюють підготовку апеляційних і касаційних скарг на судові рішення, заяв про їх перегляд за нововиявленими або виключними обставинами, контроль за результатами їх судового розгляду;

5.4.2. Вживають заходи до підвищення ефективності нагляду за станом досудового розслідування та процесуального керівництва у кримінальних провадженнях, процесуальне керівництво у яких здійснюється окремими

прокуратурами, підтримання у них публічного обвинувачення, вивчають законність та обґрунтованість судових рішень, ініціюють їх оскарження за наявності визначених законом підстав;

- беруть участь у судових засіданнях з перегляду апеляційним судом рішень, ухвалених у кримінальних провадженнях у сфері охорони навколишнього природного середовища, процесуальне керівництво у яких здійснювалося окружними прокуратурами;

- у випадках, визначених законодавством, ініціюють перед керівництвом питання про скасування процесуальних рішень у кримінальних провадженнях та оперативно-розшукових справах;

- готують проекти процесуальних документів у кримінальному провадженні, які подаються на підпис керівництву обласної прокуратури;

- здійснюють організаційне забезпечення і координацію діяльності окружних прокуратур, спрямування їх роботи з метою ефективного виконання функцій прокуратури, контроль за їх діяльністю в межах повноважень прокуратури;

- ведуть облік проведеної роботи, забезпечують опрацювання, підсумування облікових даних за звітний період на конкретних напрямках згідно з розподілом обов'язків, своєчасне, повне і об'єктивне внесення відомостей про результати роботи до визначених форм первинного обліку, звітності роботи органів прокуратури;

5.4.3. Застосовують передбачені статтею 23 Закону України «Про прокуратуру» повноваження з метою встановлення наявності підстав для представництва в суді інтересів держави;

- готують проекти позовів (заяв), які подаються керівником обласної прокуратури, його першим заступником або заступником в порядку цивільного, адміністративного та господарського судочинства, опрацьовують у зв'язку з цим матеріали з висновками щодо наявності підстав для застосування представницьких повноважень, що надходять з інших структурних підрозділів обласної прокуратури;

- беруть участь у судовому провадженні, а також забезпечують реалізацію представницьких повноважень обласною прокуратурою у цивільному, адміністративному й господарському судочинстві, зокрема готують проекти позовних заяв, відзивів на позовні заяви, відповідей на відзиви, пояснень, заяв, клопотань, заперечень, скарг на незаконні судові рішення та інших процесуальних документів;

- за дорученням керівництва обласної прокуратури та начальника Спеціалізованої екологічної прокуратури забезпечують реалізацію повноважень, передбачених статтею 24 Закону України «Про прокуратуру»;

- вивчають інформацію, розміщену в Єдиному державному реєстрі судових рішень, і виявляють рішення, постановлені з порушенням норм

матеріального та процесуального права або без участі прокурора, які потребують перегляду;

- ініціюють в установленому порядку внесення відомостей до ЄРДР про вчинення кримінальних правопорушень, опрацьовують дані цього Реєстру з метою встановлення підстав для здійснення представництва у сфері охорони навколишнього природного середовища;

- здійснюють моніторинг публікацій у медіа, мережі Інтернет, публічної інформації у формі відкритих даних з метою виявлення фактів порушень інтересів держави та вжиття заходів представницького характеру;

(абзац змінено відповідно до наказу виконувача обов'язків керівника обласної прокуратури від 14.05.2025 № 40)

- вивчають стан позовної роботи окружних прокуратур, в тому числі обґрунтованість рапортів щодо сплати судового збору, участі в розгляді справ, практики реалізації наданих законом повноважень щодо вступу у цивільні, адміністративні та господарські справи за позовами інших осіб, практики ініціювання перегляду судових рішень;

- вивчають матеріали, у тому числі надіслані окружними прокуратурами, про необхідність здійснення представництва в суді інтересів держави в особі Кабінету Міністрів України та Національного банку України, готують проекти відповідних документів до Офісу Генерального прокурора;

- вживають заходів, спрямованих на своєчасне, повне і реальне виконання судових рішень, постановлених у справах за позовами, заявами прокурорів, забезпечують належний захист інтересів держави при їх виконанні;

- беруть участь у виконавчих провадженнях із виконання судових рішень у справах, у яких здійснювалося представництво в суді обласною прокуратурою або окружними прокуратурами, у разі перебування таких рішень на виконанні у відділі примусового виконання рішень Управління забезпечення примусового виконання рішень у Миколаївській області Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса);

- забезпечують участь у розгляді судами справ за позовами керівника обласної прокуратури, його першого заступника або заступника або іншого учасника виконавчого провадження на рішення, дії або бездіяльність службових осіб державної виконавчої служби, а також при вирішенні судами питань, пов'язаних із виконанням судових рішень, постановлених у справах, у яких прокурором здійснювалося представництво в суді;

- здійснюють моніторинг стану розгляду судами документів (позовів, заяв, скарг), внесених у справах, що перебувають на контролі Офісу Генерального прокурора та обласної прокуратури;

- надають проекти документів щодо ініціювання питання про відповідальність суддів, а також внесення відомостей до ЄРДР про вчинення ними кримінальних правопорушень;

- складають протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 185-4, 185-8, 185-11 Кодексу України про адміністративні правопорушення;
- вивчають практику застосування законодавства у сфері протидії адміністративним правопорушенням, пов'язаним із корупцією, дотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції» щодо осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також якості забезпечення окружними прокуратурами участі в розгляді справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією;
- вивчають проекти протоколів про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, складених уповноваженими особами підрозділів Національної поліції України;
- готують подання про проведення службового розслідування з метою встановлення причин і умов, що сприяли вчиненню адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, чи невиконанню вимог Закону України «Про запобігання корупції» в інший спосіб;
- беруть участь у розгляді судами справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією;
- відповідно до компетенції розглядають документи, у тому числі ті, які містять державну таємницю;
- беруть участь у проведенні перевірок в окружних прокуратурах, наданні практичної допомоги їхнім керівникам, забезпечують контроль за усуненням установлених недоліків;
- беруть участь у проведенні аналітичної та методичної роботи, у навчально-методичних заходах, підвищенні кваліфікації;
- вносять пропозиції щодо удосконалення роботи, ініціюють заходи, спрямовані на усунення виявлених недоліків, порушень виконавської дисципліни;
- за дорученням керівництва здійснюють особистий прийом, розглядають звернення та запити, звернення та запити народних депутатів України, депутатів місцевих рад, інших осіб, скарги учасників кримінального провадження на рішення, дії чи бездіяльність слідчих і прокурорів, заяви і повідомлення про кримінальні правопорушення, готують проекти відповідей та інформацій, розглядають у межах компетенції запити на інформацію;
- вносять відомості до ЄРДР, ІАС «ОСОП», ІС «СЕД» про виконану роботу та забезпечують своєчасне, повне і достовірне відображення цих даних в електронних формах обліку;
- систематично працюють над підвищенням свого професійного рівня;
- ведуть облік роботи, накопичують і систематизують інформаційні матеріали за закріпленими напрямками діяльності та окружними прокуратурами;

– виконують інші завдання та службові доручення керівництва обласної прокуратури та начальника Спеціалізованої екологічної прокуратури.

(Підпункт 5.5. пункту 5 виключено відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 09.09.2025 № 99)

6. Відповідальність працівників Спеціалізованої екологічної прокуратури

6.1. Начальник відповідає за належну організацію роботи з виконання покладених на Спеціалізованої екологічної прокуратури завдань та службових доручень.

6.2. Прокурори відповідають за належне виконання своїх функціональних обов'язків, своєчасне та якісне виконання завдань і службових доручень начальника Спеціалізованої екологічної прокуратури та керівництва обласної прокуратури.

(Підпункт 6.2 пункту 6 викладено у такій редакції відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 09.09.2025 № 99)

6.3. Працівники Спеціалізованої екологічної прокуратури несуть відповідальність за порушення Присяги прокурора, Кодексу професійної етики та поведінки прокурорів, а також в інших випадках згідно із Законами України «Про прокуратуру», «Про запобігання корупції», законодавством про працю.

(Підпункт 6.3 пункту 6 викладено у такій редакції відповідно до наказу керівника обласної прокуратури від 09.09.2025 № 99)

**Спеціалізована екологічна прокуратура
(на правах відділу) Миколаївської обласної прокуратури**